

الکترو شوک درمانی

الکتروشوک درمانی، یکی از مؤثرترین درمان‌های پزشکی می‌باشد که در درمان برخی بیماری‌های روانپزشکی از جمله افسردگی شدید، حملات شیدایی، اختلال اسکیزوفرنی و اختلال دو قطبی مقاوم به درمان کاربرد دارد. این روش بهترین درمان در خانم‌های باردار و افراد پیر که عوارض درمان دارویی در آنان زیاد است به حساب می‌آید. بسیاری از افرادی که دارای افکار خودکشی بوده و یا از غذا خوردن امتناع می‌ورزند، با این روش سریعتر علائم آنان بهبود می‌یابد. اثر الکترو شوک، در درمان بیماران بسیار سریعتر از درمان دارویی ظاهر می‌شود.

کاربرد الکترو شوک

الکتروشوک درمانی عبارت است از عبور دادن جریان خفیف الکتریکی کنترل شده از سر بیمار، که به تغییرات شیمیایی در مغز منجر می‌شود. در ابتدای شوک، داروهای شل کننده عضلانی و هوشبری به بیمار تزریق می‌شود. در این صورت بیمار طی درمان چیزی را حس نخواهد کرد و متوجه روند درمان نخواهد شد.

نحوه قرار گرفتن الکترودها در ECT دو

طرفه

دو الکتروود فلزی را که به دستگاه ECT وصل است در دو طرف شقیقه های بیمار گذاشته می‌شود.

الکترو شوک درمانی، درمانی بسیار مؤثر و کم عارضه می‌باشد.

ECT ممکن است یک طرفه و یا دو طرفه باشد در دو طرفه دو الکتروود فلزی روی شقیقه های بیمار گذاشته می‌شود و در یک طرفه یکی از الکتروود ها روی شقیقه و الکتروود بعدی روی سر گذاشته می‌شود

تعداد جلسات شوک در مانی

با توجه به سن، جنس، شدت و مدت بیماری، درصد آسیب رسانی به خود و دیگران و پاسخ بیمار به الکترو شوک درمانی قبلی؛ تعداد جلسات توسط روانپزشک تعیین می‌گردد.

به طور معمول یک دوره درمان ECT شش تا دوازده جلسه بوده که هر هفته دو تا سه بار انجام می‌گیرد. اما برخی افراد ممکن است نیاز به جلسات بیشتری داشته باشند. بعد از چند دوره ECT علائم بیماری کاهش پیدا می‌کند. اما برای جلوگیری از عود بیماری لازم است درمان دارویی ادامه پیدا کند.

عوارض الکترو شوک درمانی

عوارض الکتروشوک درمانی را به میزان یک در صد ذکر کرده‌اند، که در صورت بروز کوتاه مدت و گذرا می‌باشد. از مهمترین این عوارض گیجی، سردرد، دردهای عضلانی، تغییرات حافظه، دندان درد و کمر درد و تهوع و استفراغ می‌باشد.

* گیجی

در بیشتر افراد در عرض یک ساعت پس از شوک از بین می‌رود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام حسین (ع)

شوک درمانی

تلفن: 13-32342000

تهیه و تنظیم: منیره خطیبی، کارشناس پرستاری، سوپروایزر

آموزش سلامت، زمستان 1397

بازنگری: پاییز 1403

نکات قابل توجه

*بیمار یا خانواده وی اطلاعات کاملی از بیماریهای جسمی و روانی بیمار مانند حساسیت دارویی، بارداری، بیماریهای قلبی، شکستگی مزمن، ناهنجاری ستون فقرات، تومور مغزی و ... به پزشک و پرستار

بدهد

*بیمار شب قبل از شوک درمانی حمام کند.

*صبح روز ECT باید حتماً ناشتا باشد.

*بیمار حداقل یک ساعت قبل از شوک درمانی سیگار نکشد.

*بیمار قبل از الکترو شوک درمانی، دستشویی رفته و مثانه اش خالی باشد.

*در صورتی که دندان مصنوعی یا پروتز دارید به پزشک معالج اطلاع دهید. دندان مصنوعی و عینک و سمعک، وسایل فلزی و جواهرات خود را تحویل همراه دهید.

*در صورتی که سابقه حساسیت به داروهای بیهوشی را دارد، به پزشک معالج اطلاع دهید.

*دردهای عضلانی

این دردها با گرم نگه داشتن عضلات یا استفاده از مسکن ها مانند بروفن یا مفنامیک اسید یا استامینوفن بر طرف می شود.

*تغییرات حافظه

معمولاً بسیار کوتاه مدت بوده و خود بخود رفع میشود. برای بهبود آن مطالعه و ورزش های فکری مانند حل جدول و شطرنج توصیه می شود.

*سردرد

گاه بعضی از بیماران از سردرد بعد از ECT شکایت می کنند. ممکن است این سردرد در نواحی پیشانی بیشتر حس شود. معمولاً به مسکن ها مثل بروفن یا مفنامیک اسید یا استامینوفن جواب می دهد.

*تهوع و استفراغ

تهوع و استفراغ نیز در برخی بیماران ممکن است ایجاد شود که با داروهای ضد تهوع بهبود می یابد.

منبع:

روان پرستاری (بهداشت روان 1 و 2) محسن کوشان